

ROLEX
Franch Michelsen
 ÚRSMÍÐAMEISTARI
 LAUGAVEGI 15 • SÍMI 511 1900
 WWW.SVISS.IS

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkid...

Vistvænn kostur!

GUDJÓNÓ
 VISTVÆN PRENTSMÍÐJA
 Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Miðvikudagur 10. september 2008 – 37. tölublað – 4. árgangur

Veffang: visir.is – Sími: 512 5000

Póra Helgadóttir
Verðleiðrétting ekki alslæm

Smærri fjármálafyrirtæki
Prengingar kalla á samþjöppun

Starfsmenn vilja kaupa
Heitt í holunum hjá Enex

Eimskip í frjálsu falli

Hlutabréf í Eimskipafélaginu voru færð á athugunarlista í Kauphöllinni í gær, vegna umtalsverðrar óvissu varðandi verðmyndun vegna hættu á ójafnræði meðal fjárfesta, líkt og segir í tilkynningu.

„Þetta er ábending til fjárfesta um að verðmyndun sé óvenju óviss um þessar mundir og felur því í sér hvatningu til þeirra að kynna sér málið vel áður en ákvarðanir eru teknar,“ segir Þórður Friðjónsson, forstjóri Kauphallarinnar, í samtali við Markaðinn.

Verð á hlutabréfum í Eimskip hefur nánast verið í frjálsu falli síðustu vikur og mánuði. Á einni viku hefur gengi bréfanna til að mynda lækkað um ríflega þriðjung. Fyrir um ári var gengið um 43, en var komið niður fyrir 10 kr. á hlut í gær.

Eins og fram hefur komið í Markaðnum situr Eimskip enn uppi með ábyrgð upp á 25 milljarða króna vegna sölu á bresku ferðaskrifstofunni XL Leisure Group fyrir tveimur árum. Unnið hefur verið að endurfjármögnun, en henni er ekki lokið og herma heimildir Markaðarins að skyndeilegt fall nú geti tengst óvissu um lyktir þeirrar vinnu.

- bih

HELST Í ÚTLÖNDUM

Olíuverð lækkar | Verð á hráolíu hefur lækkað nokkuð hratt upp á síðkastið og lá við 102 dali á tunnu þegar best lét í gær. Í júlí stóð verðið í hæstu hæðum, fór í rúma 147 dali á tunnu.

Kauphöllin sprakk | Fjárfestar í Bretlandi komu að lokuðum dyrum hjá Lundúnamarkaðnum í Bretlandi á mánudag. Tvöfalt meiri velta með hlutabréf en aðra daga varð til þess að kauphallarkerfið brann yfir. Þetta er alvarlegasta kerfisbilun á breskum hlutabréfamarkaði í átta ár.

Þjóðnýting gleður | Gengi hlutabréfa tók kipp upp á við víða um heim á mánudag eftir að Henry Paulson, fjármálaráðherra Bandaríkjanna, greindi frá yfirtöku ríkisins á hálfopinberu fasteignalánasjóðunum Fannie Mae og Freddie Mac á sunnudag. Þetta eru umfangsmestu björgunaraðgerðir í sögu fjármálageirans.

Mikið atvinnuleysi | Atvinnuleysi mældist 6,1 prósent í Bandaríkjunum í síðasta mánuði, samkvæmt nýjustu tölum bandarísku vinnuástandastofnunarinnar. Atvinnuleysi hefur ekki verið meira í tæp fimm ár.

Óbreyttir vextir | Bæði Englandsbanki og evrópski seðlabankinn ákváðu í síðust viku að halda stýrivöxtum óbreyttum. Aðstæður í efnahagslífinu og yfirvofandi samdráttur í hagvexti lá til grundvallar ákvörðunum.

SKUGGABANKASTJÓRNIN RÆÐUR RÁÐUM SÍNUM Skuggabankastjórn Markaðarins kom saman á Hótel Holti, til fundar í þriðja sinn, árdegis síðasta mánudag.

Skuggabankastjórnin vill 25 punkta lækkun

Skuggabankastjórn Markaðarins áréttar að tími sé kominn á lækkun stýrivaxta. Hættara sé við kreppu en verðbólgu.

Óli Kristján Ármannsson og Björn Ingi Hrafnsson skrifa

Seðlabanki Íslands ætti að lækka stýrivexti um 0,25 prósentustig á vaxtaákvörðunardegi sínum á morgun, samkvæmt álitum skuggabankastjórnar Markaðarins. Að þessu sinni voru skiptar skoðanir innan bankastjórnarinnar. Tveir vildu fremur horfa til væntinga erlendra greinenda og hættunnar á frekara gengisfalli og halda vöxtum óbreyttum. Hinir vildu hefja lækkunarferli stýrivaxta nú þegar og forða með því frekara kreppuástandi.

Sameiginleg niðurstaða er svo varfærnisleg lækkun sem undirbyggja þarf rækilega með gögnum, svo sem með því að birta nýjan stýrivaxtaferil.

Ólafur Ísleifsson, lektor við Háskólann í Reykjavík, segir stöðuna í efnahagslífinu einkennast af mikilli óvissu og hættu, meðal annars vegna skorts á lánsfé. Þá hafi ekki tekist að styrkja gjaldeyrisforða Seðlabankans nema að takmörkuðu leyti. „Það lán sem tilkynnt var um í síðustu viku, en hefur reyndar ekki enn verið tekið, er auðvitað aðeins sem lítið skarð í stórrí isaldarstæðunni og var af kurteisísástæðum ekki hlegið beint út af borðinu,“ segir hann.

Þórður Friðjónsson, forstjóri Kauphallarinnar, segir mestu skipta nú að vega saman verðbólguhættuna annars vegar og hættuna á kreppu hins vegar. Hann horfir meðal annars til reynslunnar af fyrri samdráttarskeiðum, svo sem þegar lækkun stýrivaxta hófst síðla árs 2001, skömmu áður en verðbólga náði hámarki.

Ingólfur Bender, forstöðumaður Greiningar Glitnis, segir verðbólguhorfur jafnframt góðar og líkur á að verðbólguþröskulmiði Seðlabankans verði náð á þriðja fjórðungi næsta árs. „Í þessu háa vaxtaumhverfi og í ljósi þessarar verðbólguþröskulmiðs er rétt að bankinn lækki vexti sína í nokkuð stórum stökkum á næstu mánuðum,“ segir hann.

Ásgeir Jónsson, forstöðumaður greiningardeildar Kaupþings, telur einnig að Seðlabankinn þurfi að bregðast hratt við með örum stýrivaxtalækkunum þegar verðbólgan tekur að hjaðna og þá jafnvel með fjölgun vaxtaákvörðunardaga. Lækkunarferlið segir hann hins vegar kalla á góðan undirbúning og telur vart hægt að hefja það nema í tengslum við útgáfu Peningamála, efnahagsrits Seðlabankans, á vaxtaákvörðunardegi í nóvember. Þar hafi bankinn vettvang til að skýra ákvörðun sína og sýn á efnahagsframvinduna.

Tíma- og verkskráníng
Flotastýring og eftirlit
 www.trackwell.com

Örugg ávöxtun í þeirri mynt sem þér hentar
 Peningabréf Landsbankans
 Markmið Peningabréfa er að ná hærri ávöxtun en millibankamarkaður og gjaldeyrisreikningar. Enginn munur er á kaup- og sölugengi.
 ISK, GBP, DKK, USD, EUR

Peningabréf ISK/EUR/USD/GBP/DKK eru fjárfestingarsjóðir í skilningi laga nr. 30/2003, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Sjóðirnir eru reknir af Landsvaka hf., rekstrarfélagi með starfsleyfi FME. Landsbankinn er vörsluáðili sjóðanna. Athygli fjárfesta er vakin á því að fjárfestingarsjóðir hafa rýmri fjárfestingarheimildir skv. lögnum heldur en verðbréfasjóðir. Um frekari upplýsingar um sjóðina, m.a. hvað varðar muninn á verðbréfasjóðum og fjárfestingarsjóðum og fjárfestingarheimildir sjóðanna, visast til útbóðsýsingar og útdráttar úr útbóðsýningu sem nálgast má í afgreiðslum Landsbankans auk upplýsinga á heimasíðu bankans, landsbanki.is.

BOSS
HUGO BOSS

SAND

strellson

eterna

gardeur®

HUGO
HUGO BOSS

CANALI

POLO RALPH LAUREN

FINUCCI
collezione

bugatti

MABRUN

BELLINI
collezione

LLOYD

SARAR

PAL ZILERI

OPIÐ VIRKA DAGA
FRÁ KL. 12 TIL 18
LAUGARDAGA
FRÁ KL. 11 TIL 17
SUNNUDAGA
FRÁ KL. 13 TIL 17

Herra
Lagerinn
outlet

líka fyrir konur

50%

til

70%

**afsláttur
af öllum
vörum!**

Troðfull verslun af merkjavöru!

SÍMI 568 9512 SUÐURLANDSBRAUT 54 BLÁU HÚSIN (VIÐ FAXAFEN)

Sérfræðiaðstoð við fjárfestingar hringdu í síma **444 7000**

Ávaxtaðu betur

Ávöxtun sl. 12 mánuði

19.2%*

KAUPÞING
Hugsum lengra

Skammtímasjóður

Skammtímasjóður er tilvalinn fjárfestingarkostur fyrir þá sem vilja binda fé í skamman tíma án mikillar áhættu. Enginn munur er á kaup- og sölugengi og innstæðan er alltaf laus til útborgunar.

*Nafnvöxtun í íslenskum krónum á ársgrundvelli fyrir tímabilið 29.08.2007 - 29.08.2008

Skammtímasjóður er fjárfestingarsjóður samkvæmt lögum nr. 30/2003, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Rekstrarfélag sjóðsins er Rekstrarfélag Kaupþings banka hf. Fjárfestingarsjóður telst vera áhættusamari fjárfesting en verðbréfasjóður skv. lögnum. Meiri áhætta fjárfestingarsjóðs er fólgin í rýmri fjárfestingarheimildum sem geta m.a. leitt til minni áhættudreifingar en í verðbréfasjóði. Nánari upplýsingar um framangreint má nálgast í útboðsýsingu eða útdrætti úr útboðsýsingu sjóðsins í útibúum Kaupþings eða á www.kaupthing.is.

Kreppuhæ þynggra en *ver*

Skuggabankastjórn Markaðarins leggur til 25 punkta lækkun stýrivaxta. Bankinn ætti um leið að birta nýjan stýrivaxtaferil og rökstyðja ákvæði krónunnar. *Óli Kristján Ármannsson og Björn Ingi Hrafnsson* fundu

„Staðan í efnahagsmálum einkennist af mikilli óvissu,“ segir Ólafur Ísleifsson, lektor við Háskólann í Reykjavík. „Hætta stöðjar að íslensku efnahagslífi, meðal annars vegna skorts á lánsfé sem veldur súrefnissskort í atvinnulífinu. Stjórnvöld hafa ekki megnað að fylgja eftir mikilvægum skiptasamningum við norræna seðlabanka frá í vor nema að mjög takmörkuðu leyti. Engir aðrir skiptasamningar hafa fylgt á eftir. Ekki hefur tekist að styrkja gjaldeyrisforða Seðlabankans nema að takmörkuðu leyti og það lán sem tilkynnt var um í síðustu viku, en hefur reyndar ekki enn verið tekið, er auðvitað aðeins sem lítið skarð í stórri ísaldarstæðunni og var af kurteisísástæðum ekki hlegið beint út af borðinu.“

Ólafur bendir á að ekkert hafi verið aðhafst til að styrkja innviði gjaldeyrismarkaðarins, til dæmis með því að fá erlendan banka til að taka að sér viðskiptavakt með krónuna og styrkja verðmyndun hennar með tiltækum ráðum, sem margir hafi þó kallað eftir að yrði gert.

„Fall krónunnar og ofurvextir ógna atvinnufyrirtækjum og heimilum. Stefnan í peningamálum dugir ekki eins og flestum virðist orðið ljóst,“ segir Ólafur enn fremur og segir brýnt að hefja lækkun stýrivaxta nú þegar efnahagslífið horfist í augu við alvarlega ofkælingu og búi við þrefalda vexti á við það sem gerist í samkeppnislöndum. Hann telur þó að fyrrgreindir óvissuþættir leyfi ekki, að sinni, að hreyft verði við vöxtunum. „Þeir aðilar erlendis sem fylgjast með

efnahagsmálum hér á landi myndu við þessar aðstæður telja slíka aðgerð óforsvaranlega og slíkt mat væri fallið til þess að veikja gengi krónunnar enn frekar. Búsífar fyrir atvinnulífið og heimilin af þeim sökum gætu orðið enn þyngri en jafnvel hinir ofurháu vextir,“ bendir Ólafur á.

„Ég kalla enn eftir því að stjórnvöld sendi frá sér skýr skilaboð um að í peningamálum verði leit að nýrra leiða með því að styrkja tengslin við Evrópu og leiti eftir því af fullum þunga að Ísland, sem aðili að Evrópska efnahagssvæðinu, eigi bakhjarl í evrópska seðlabankanum með gjaldmiðla-skiptasamningum við Seðlabanka Íslands,“ segir Ólafur og telur að ríkisstjórnin hafi skapað nokkrar væntingar um að í fjárlagafrumvarpi og stefnuráðu forsætisráðherra verði mörkuð trúverðug efnahagsstefna og skýr skilaboð um að vörn verði snúid í sókn.

„Fyrsta skrefið er ákvörðun um að hagnýta þau sóknarfæri sem orkuskortur í heiminum færir okkur. Samhliða þarf raunhæfa áætlun um að Ísland fullnægi Maastricht-skilyrðunum sem er viðurkennt heilbrigðisvottorð fyrir efnahagslífið og um leið forsenda fyrir mögulegri aðild að Evrópusambandinu,“ segir Ólafur Ísleifsson.

LÍKLEGT AÐ FJÖLGA PURFI ÁKVÖRDUNARDÖGUM

„Þar sem við sjáum nú verðbólguöldu ganga yfir legg ég við núverandi aðstæður til óbreytta stýrivexti,“ segir Ásgeir Jónsson, forstöðumaður greiningardeildar Kaupþings. Hann áréttar þó um

leið að horfa á síðustu tölur sem felí í sér uppsafnaða hækkunarþörf. „Ljóst er hins vegar að næsti einn til tveir mánuðir verða mjög þungir í verðbólgu og við gætum séð hana hækka enn. Jafnframt er rétt að ástand á gjaldeyrismarkaði er mjög viðkvæmt og krónubréf á gjalddaga í september sem horfa þarf til.“ Ásgeir telur að í fjármálaheiminum séu menn hættilir að gera ráð fyrir stórra erlendri lántöku ríkisins til að styrkja gjaldeyrisforðann og verði því að sjá til hvernig til tekst með krónubréfgjalddaga. „Ástandið er því mjög viðkvæmt núna og vart forsvaranlegt að hefja lækkanir nú þegar verðbólgan er komin upp að stýrivöxtunum.“ Hann bendir um leið á að þessi staða hafi komið upp áður. „Seðlabankanum hefur tvisvar tekist að ná verðbólgu niður úr tveggja stafa tölu í mjög lága tölu á einum til tveimur árum. Þetta gerðist 1992 með tengingu við ECU og svo aftur 2001/2002 þegar krónan styrktist. Við gætum því séð verðbólgu hjaðna mjög fljótt þegar gjaldeyrismarkaður réttir aftur úr kútnum og það verður vonandi árið 2009. Forsendan er að gengi krónunnar hækki aftur.“

Ásgeir segir um leið dálítið sérstakt að hlusta á þær skoðanir sem úr Seðlabankanum berast því þar á bæ virðist menn hafa takmarkaða trú á eigin trúverðugleika, fyrir að hafa í tvi-gang unnið slíkan sigur á verðbólgu hér. „Þrátt fyrir allt held ég að Seðlabankinn haldi trúverðugleika sínum og að markaðurinn trúir því að verðbólga fari að ganga niður.“ Vaxtalækkun segir

SKUGGABANKASTJÓRN MARKAÐARINN

ÓLAFUR ÍSLEIFSSON

Óvissuþættir hamla lækkun

Ólafur Ísleifsson segir brýnt að hefja lækkun stýrivaxta nú þegar efnahagslífið horfist í augu við alvarlega ofkælingu og búi við þrefalda vexti á við samkeppnislöndin. Hann telur þó að fyrrgreindir óvissuþættir leyfi ekki, að sinni, að hreyft verði við vöxtunum. „Þeir aðilar erlendis sem fylgjast með efnahagsmálum hér myndu við þessar aðstæður telja slíka aðgerð óforsvaranlega og slíkt mat væri fallið til þess að veikja gengi krónunnar enn frekar. Búsífar fyrir atvinnulífið og heimilin af þeim sökum gætu orðið enn þyngri en jafnvel hinir ofurháu vextir.“

MARKAÐURINN/STEFÁN

NIÐURSTÁÐA:
ÓBREYTTIR STÝRIVEXTIR

ÁSGEIR JÓNSSON

Undirbúa þarf lækkun vaxta

„Við núverandi aðstæður er varla hægt að verja það að lækka vexti miðað við hvernig verðbólgan er, auk þess sem, líkt og bent hefur verið á, að fylgst er með okkur erlendis frá. Þrátt fyrir alla galla er verðbólguáhrifmið eina markmiðið sem við höfum vól á. Og þrátt fyrir að það hafi að einhverju leyti sprungið getum við ekki yfirgefið það. Það myndi koma mjög illa út í augum útlendinga.“ Ásgeir segir „gífurlega“ kólnun hagkerfisins í vændum og öllu máli skipti að rétt sé staðið að stýrivaxtalækkun. Hún hafi hins vegar ekki verið undirbúin nægilega enn.

MARKAÐURINN/STEFÁN

NIÐURSTÁÐA:
ÓBREYTTIR STÝRIVEXTIR

PÓRÐUR

Nú hraðb

Þórður segir vel hafi tekið lendingu í hagkerfinu Vaxtalækkunarferlið h verðbólga náði hámarki. Lækkunarferlið nú og um 50 punkta. Það st og ég óttast að núver af aðhaldi en er hæg kreppu er mun meiri bólgu.“

NIÐURSTÁÐA:
STÝRIVEXTIR

ttan vegur ðbólguógnin

a. Seðlabankinn kynnr ákvörðun sína á fimmtudag. Vörðun sína til að forða neikvæðum áhrifum á gengi duðu í byrjun vikunnar með skuggabankastjórninni.

hann hins vegar að verði að koma til mjög skjótt þegar verðbólga taki að ganga niður því sú þróun muni ganga afar hratt fyrir sig. „Og er þá mjög líklegt að fjölga verði vaxtaákvörðunardögum,“ segir hann, en Seðlabankinn hefur heimild til að breyta vöxtum hvenær sem hann sér tilefni til, utan fyrirfram ákveðinna vaxtaákvörðunardaga.

Ásgeir segir jafnframt að Seðlabanki Íslands hafi gefið mjög sterk skilaboð um mögulega hækkun og að erlendir greinendur spái flestir hækkun núna. „Þess vegna verður mjög erfitt að hefja lækkunarferli nema í tengslum við útgáfu Penningamála,“ segir hann.

HÆTTAN Á KREPPU ER MEIRI EN VERÐBÓLGUHÆTTAN

Þórður Friðjónsson, forstjóri Kauphallar Íslands, vill hins vegar fremur horfa til hættunnar sem liggur í frekari samdrætti hér innanlands en áhættunnar af mögulegu frekara falli krónunnar. „Ég held að tímabært sé að hefja núna vaxtalækkunarferlið og legg til að vextirnir verði lækkaðir um 50 punkta.“

Við núverandi aðstæður og þær horfur sem blasa við segir Þórður skipta mestu máli að vega saman verðbólguhættuna annars vegar og kreppuhættuna hins vegar. „Að mínu mati verður verðbólgan á hröðu undanhaldi á næstu mánuðum, þótt stigin verði nú varfærnisleg skref í þá átt að lækka vexti.“ Hann bendir í því sambandi á reynsluna af fyrri hagsveiflum. „Þannig má til að mynda benda á samdráttarskeiðið 2001 til 2002. Verðbólgan náði hámarki í

byrjun árs 2002 en fór síðan hratt lækkandi eftir því sem leið á árið. Vaxtalækkunarferlið hófst varfærnislega seint á árinu 2001, um það bil sem verðbólgan var að ná hámarki, og í framhaldi lækkuðu þeir hratt á fyrri hluta ársins 2002 samhliða hjöðnun verðbólgunnar. Að öllu samanlögðu tókst vel til á þessum tíma, lendingin varð mjúk eins og sagt er. Ég efast um skynsemi þess að beita nýjum og miklu harðari peningaaðgerðum nú í nafni baráttunnar við verðbólgu. Jafnframt orkar vart tvímælis að kreppuógnin nú er meiri en þá,“ segir hann og kveður vera sitt mat að afar lítil hættu sé á að verðbólguþálinu verði viðhaldið með lækkun núna.

„Veikleikinn í peningastjórn hér hjá okkur hefur hingað til ekki verið á niðurlæið í hagsveiflunni. Niðursveiflan hefur yfirleitt gengið hratt og vel fyrir sig og menn fljóttir að draga saman seglin. Veikleikinn í peningamálastjórninni hefur verið í uppsveiflunni og falist í að ekki hefur verið tekið nægilega skjótt í taumana. Með þetta í huga tel ég því rétt að taka varfærnislegt skref, sem vitanlega þarf að setja fram í réttu samhengi gagnvart útlendingum.“ Þórður varar um leið við ofmati á viðkvæmni útlendinga gagnvart vaxtaákvörðunum hér. „Ég held að of mikið sé úr því gert að 50 punkta breyting hafi mikil áhrif. Í Bandaríkjunum eru vextir neikvæðir og í Evrópu hangir í því að vera raunvextir, verðbólga og vextir eru nokkurn veginn það sama. 50 punkta lækkun væri því í raun minni en 25 punkta breyting í hlutfallslegu tilliti miðað við

vexti annars staðar.“ Þórður telur því að með tilliti til reynslunnar hér og eins því hvernig aðrar þjóðir hafi brugðist við kreppunni sé minni áhætta tekin með því að hefja vaxtalækkun nú þegar, en með því að fresta henni. „Og það er alveg örugglega ekki rétt ákvörðun að biða með vaxtalækkun þar til við höfum séð lækkun verðbólgunnar nokkra mánuði í röð. Það passar að mínu viti ekki við nokkrar kenningar.“

SAMDRÁTTUR DREGUR ÚR VERÐBÓLGUPRÝSTINGI

„Mín skoðun er sú að Seðlabankinn ætti að hefja vaxtalækkunarferli sitt nú og lækka vexti um 0,5 prósentur, eða fimmtíu punkta,“ segir Ingólfur Bender, forstöðumaður greiningar Glitnis. „Þó svo að verðbólgan sé há nú eru verðbólguhorfur góðar þegar horft er tólf til fjórtán mánuði fram í tímann.“ Hann segist því reikna með að verðbólgan hjaðni hratt á næstu mánuðum og að verðbólgu-markmiði Seðlabankans verði náð á þriðja fjórðungi næsta árs. „Í þessu háa vaxtaumhverfi og í ljósi þessarar verðbólguþálinu tel ég rétt að bankinn lækki vexti sína í nokkuð stórum stökkum á næstu mánuðum,“ bætir Ingólfur við.

Hann bendir á að þótt verðbólguvæntingar almenningss og fyrirtækja hafi þróast heldur til verri vegar, hafi reynslan sýnt að héraendis geri menn sér allvel grein fyrir áhrifum gengisbreytinga á verðbólgu og því sé líklegt að væntingarnar færast aftur í betra horf tiltölulega fljótt, lækki krónan ekki frekar eða styrkist jafnvel að nýju.

„Hratt dregur nú úr innlendri eftirspurn og samhliða dregur úr þeim þrýstingi sem mikil eftir-

spurn í hagkerfinu hefur verið á verðbólgu. Heimilin hafa brugðist við rýrnun kaupmáttar með því að skera niður útgjöld sín. Við sjáum það í veltutölum, innflutningstölum, nýskráningum bifreiða og fleiri stærðum. Fjárfestingar bæði heimila og fyrirtækja dragast nú saman, meðal annars vegna hækkunar fjármagnskostnaðar, erfiðara aðgengis að lánsfé, eignaverðs- og kaupmáttarþróunar. Væntingar neytenda hafa þá lækkað umtalsvert undanfarið.“

Ingólfur segir að þótt atvinnuleysi mælist enn lágt, sé vinnu- markaðurinn þegar farinn að sýna merki um að á honum sé að slakna. Árstíðarleiddrétt atvinnuleysi hafi aukist, en mikið hafi verið um að fyrirtæki bregðist nú við hækkun kostnaðar og samdrætti í eftirspurn með því að fækka starfsfólki. „Reikna má með því að atvinnuleysið aukist hratt á næstu mánuðum og að samhliða muni bæði draga úr kostnaðar- og eftirspurnarþrýstingi á verðbólgu. Þá teljum við að íbúðaverð muni lækka nokkuð á næstu misserum, sem bæði hefur bein áhrif til lækkunar á verðbólguþálinu og dregur líka úr eftirspurnarþrýstingi vegna neikvæðra eignaaðhrifa á heimilin,“ segir hann.

Ingólfur víkur einnig tali sínu að krónunni, sem standi veik um þessar mundir og hafi veikt að undanfögnu. „Verðbólguáhrif gengisfalls krónunnar síðustu mánuði hafa að mestu komið fram nú þegar. Líklegt er að vaxtamunurinn verði lítt virkur áhrifavaldur krónunnar á næstunni vegna erlendra lánsfjárríkis. Virkni peningastefnunnar hefur breyst af þessum sökum þannig að áhrif innlendra vaxta á

innlenda eftirspurn eru meiri nú en verið hefur um langa hríð. Aðgerðir í peningamálum þurfa að taka mið af þessu.

Stjórnendur fyrirtækja hafa á undanfönum mánuðum gerst mun svartsýnni um stöðu efnahagsmála og hafa uppgjör fyrirtækja verið á flesta mælikvarða verri á fyrri helmingi þessa árs en á sama tímabili í fyrra. Ljóst er að ýmis fjármálafyrirtæki og fyrirtæki sem tengjast innlendri eftirspurn finna mikið fyrir samdrættinum nú ásamt hækkandi kostnaði. Draga mun hratt úr umsvifum þessara fyrirtækja á næstunni og mun það hafa áhrif á verðbólguþrýstinginn til lækkunar,“ segir Ingólfur Bender enn fremur.

Ert þú í vandræðum?

Er þitt fyrirtæki í fjárhagslegum vandræðum eða á barmi gjaldþrota. Þá getum við aðstoðað þig við að losna undan því. Skoðum öll fyrirtæki stór sem smá.

Upplýsingar: fjarfesting@internet.is

VILTU VIND Í SEGLIN?

ÚTFLUTNINGSAUKNING OG HAGVÖXTUR NÝTT VERKEFNI HEFST Í OKTÓBER

Útflutningsaukning og hagvöxtur, ÚH, er verkefni á vegum Útflutningsráðs Íslands sem miðar að því að auka samkeppnishæfni íslenskra fyrirtækja á alþjóðavísu. ÚH-verkefnið hefur verið árlega síðan 1990 og hafa fulltrúar 170 fyrirtækja hvaðanæva úr viðskiptalífnum tekið þátt.

Verkefnið er ætlað fyrirtækjum sem hafa áhuga á að hefja eða efla útflutning, eða afla meiri þekkingar og reynslu á sviði markaðssetningar. Þátttakendum er veitt ráðgjöf og aðstoð við að innleiða árangursrík vinnubrögð við markaðssetningu á vöru og þjónustu á erlendum mörkuðum.

- Verkefnið hefst í byrjun október og stendur fram í lok maí.
- Tíu fyrirtæki úr hópi umsækjenda verða valin til þátttöku.
- Vinnufundir eru haldnir mánaðarlega auk þess sem hver þátttakandi vinnur með ráðgjafa einn dag í mánuði.

Þátttökugjald er 425.000 krónur. Innfalið er ráðgjöf, fræðsla og þjálfun, námskeiðsgögn og gisting og uppihald á vinnufundum. Þátttakendur greiða sjálfir fyrir ferðir.

Nánari upplýsingar veitir Hermann Ottósson, forstöðumaður, hermann@utflutningsrad.is

ÚTFLUTNINGSRÁÐ ÍSLANDS

Borgartún 35 • 105 Reykjavík • sími 511 4000 • www.utflutningsrad.is

ARINS

FRIDJÓNSSON

INGÓLFUR BENDER

stefnir
yri í óefni

ekist til í að ná fram mjúkri eftir samdrátt 2001 og 2002. Ófóst þá síðla árs 2001 áður en rki. „Ég tel rétt að hefja vaxtalægg til að vextir verði lækkaðir efirnir hraðbyri í óefni í hagkerfinu andi vaxtastig sé stærri skammtur ferfinu hollur. Hættan á alvarlegri en hættan á viðvarandi verð-

MARKAÐURINN/STEFÁN

Vextir lækki í
stórum stökkum

„Mín skoðun er sú að Seðlabankinn ætti að hefja vaxtalækkunarferli sitt nú og lækka vexti um 0,5 prósentur. Þó svo að verðbólgan sé há nú eru verðbólguhorfur góðar sé horft 12-24 mánuði fram í tímann. Við reiknum með því að verðbólgan muni hjaðna hratt á næstu mánuðum og að verðbólgu-markmiði Seðlabankans verði náð á þriðja ársfjórðungi næsta árs. Í þessu háa vaxtaumhverfi og í ljósi þessarar verðbólguþálinu tel ég rétt að bankinn lækki vexti sína í nokkuð stórum stökkum á næstu mánuðum.“

MARKAÐURINN/STEFÁN

STAÐA: LÆKKA
TI UM 50 PUNKTA

NIÐURSTAÐA: LÆKKA
STÝRIVEXTI UM 50 PUNKTA

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölur... fólk...
Sögurnar... tölur... fólk...
Sögurnar... tölur... fólk...

Frekari aðgerða er hér þörf í efnahagsmálum. Kjark þarf til að breyta um kúrs hvað peningamál varðar.

Bedið eftir bununni

Óli Kristján Ármannsson

Frammistöðukvíði getur víða komið fram og átt sér margvíslegar birtingarmyndir. Á útlenskunni nefnist þetta „performance anxiety“ og er gjarnan tengt óvissu manna um eigin getu í bólinu. Sömuleiðis getur kvíðinn birst í því að fólk á erfitt með að pissa nema í einrúmi og nefnist þá á útlenskunni „shy bladder syndrome“. Þá er kvíði af þessum toga gjarnan tengdur almennri tilhneigingu til að slá framkvæmdum eða aðgerðum á frest, af óskilgreindum ótta við það sem við tekur.

Í byrjun árs gáfu stjórnvöld endurskoðun á stjórn peningamála hér undir fótinn, en af þeim vettvangi hefur lítið heyrst. Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir menntamálaráðherra sagði í sumar, þá starfandi forsætisráðherra, að ef til vill hefðu verið mistök að ráðast ekki í nauðsynlegar lagabreytingar á vörþinginu. Á Geir Haarde forsætisráðherra hefur hins vegar ekki verið að skilja að mikið knýi á um breytingarnar. Einhver kynni að spyrja hvað hefði breyst.

Hins vegar er rétt að gripið hefur verið til ákveðinna ráðstafana í efnahagsmálum, svo sem gjaldeyrisskiptasamningi við norræna seðlabanka sem kynntir voru í vor. Ef gripið er til líkingarinnar hér að ofan má segja sem svo að þá hafi menn stillt sér upp við pissuskálina á almenningssalerninu, en bunan látið á sér standa. Í byrjun þessa mánaðar kom þó smáspræna þegar forsætisráðherra kynnti rúmlega 300 milljóna evra lántöku til styrktar gjaldeyrissvaraförðanum. Til þess að koma förðanum í þá stærð sem kallað hefur verið eftir til að vera fjármálakerfinu nauðsynlegt bakland hefði lántakan líkast til þurft að vera nær milljarði evra.

Tilfellið er að kosta þarf gríðarmiklu til ef við ætlum að halda hér sjálfstæðum gjaldmiðli og starfsumhverfi með krónu sem ber alþjóðlega fjármálastarfsemi. Horfast þarf í augu við þessa staðreynd.

Ef hins vegar er ekki vilji til þess að leggja í slíkan kostnað þarf að taka stefnuna á upptöku evru og þá um leið að hefja aðildarviðræður við Evrópusambandið. Sú aðgerð ein myndi gjörbreyta hér öllum rekstraráðstæðum og í sjálfu sér auka stöðugleika með breyttum væntingum alþjóðasamfélagsins, jafnvel þótt sjálft ferlið tæki mörg ár.

Pangað til línur hafa verið lagðar til lengri tíma og þjóðin gert upp við sig hvort hún vill borga með krónunni eða stíga inn í Evrópusamstarfið þarf að stýra skútunni þannig að áföll verði sem minnst. Núna á fimmtudag er stýrivaxtaákvörðun hjá Seðlabanka Íslands. Flestir virðast gera ráð fyrir að bankinn haldi sig við hart aðhald áfram, sem væri í takt við fyrri yfirlýsingar. Skuggabankastjórn Markaðarins, sem fjallað er um í blaði dagsins, bendir hins vegar á líkindi við fyrri niðursveiflur sem siglt hafi verið farsælega í gegnum. Ef lítið er til fyrri reynslu ætti nú að vera lag að hefja lækkunarferli stýrivaxta. Að öðrum kosti gæti kæfandi hávaxtastig komið í bakið á Seðlabankanum þegar undan tekur að láta í atvinnulífnum. Gjaldþrot fyrirtækja geta ýtt undir vantraust á krónunni, sem aftur myndi auka verðbólguþrýsting.

bjorn.ingi@markadurinn.is | holmfridur@markadurinn.is | ingimar@markadurinn.is | jonab@markadurinn.is | olifr@markadurinn.is | sindri@markadurinn.is

Leiðrétting er ekki alsæl

ORD Í BELG

Póra Helgadóttir
hagfræðingur

má umfjöllun í fjölmiðlum.

Margir hafa talað um frost á fasteignamarkaði enda ljóst að velta hefur dregist verulega saman. Eitthvað hefur þó farið lítið fyrir lækkuninni í mældum tölum en samkvæmt Fasteignamatí ríkisins er fasteignaverð nú að raunvirði svipað og í byrjun árs 2007 og að nafnverði svipað og í lok síðasta árs. Ríkisstjórn Ísland mat stöðuna hins vegar svo að mikilvægt væri að fara í sértækar aðgerðir til að mæta kólnun á fasteignamarkaði. En ef lækkun var svona slæm fyrir tveimur árum af hverju er lækkun þá ennþá verri í dag? Var ekki þörf á leiðréttingu?

ATVINNULEYSI ER ÁHYGGJUEFNI

Þegar við kaupum húsnæði á Íslandi festum við greiðsluflæði eða afborganir að raunvirði til lengri tíma, yfirleitt 25 til 40 ára, ólíkt því sem gengur og gerist hjá nágrannaþjóðum okkar þar sem samið er til 3 til 5 ára í senn.

Hækkandi eða lækkandi stýrivextir hafa því engin áhrif á greiðslubyrði eldri íbúðalána. Verðtryggingin gerir það hins vegar að verkom að afborganir hækka með verðbólgunni en þó aldrei í það stórum stökkum að það þyngi heimilum um of, þar sem verðtryggingin dreifist yfir lánstímann. Sveiflur í húsnæðisverði hafa því aðeins óbein áhrif á fjárhagsstöðu heimila. Okkur finnst við vera ríkari en ella þegar við heyrum fréttir af lækkun húsnæðisverðs. Það sem skiptir höfuðmáli er að við getum borgað af lánunum okkar.

Helsta hættan er því langvarandi

atvinnuleysi þar sem einstaklingar gætu þá lent í greiðsluerfiðleikum og þurft að selja eign fyrir minna en skuldir og jafnvel orðið gjaldþrota. Mikið og langvarandi atvinnuleysi er nánast óþekkt fyrirbæri á Íslandi og hefur löngum mælt með því lægsta innan OECD. Með snögghemlun hagkerfisins nú er útlit fyrir að atvinnuleysi muni aukast á næstu misserum. Það er lykilatriði fyrir land og þjóð að sú þróun fari ekki úr böndunum enda hefur skuldaför heimila verið með mesta móti á síðustu misserum.

VERÐLÆKKUN – LÆGRI VEXTIR

Auðvitað er ekki gaman að heyra að eignir landsmanna séu að lækka í verði en hins vegar eru rök fyrir því að lækkun eða öðru nafni leiðrétting fasteignaverðs sé langt frá því að vera alsæl fyrir hagkerfið. Fasteignaverð er stór hluti af vísitölu neysliverðs og gæti því virkað sem akkeri á móti lækkun matvæla- og eldsneytisverðs og þar með hjálpað til við að ná mældri verðbólgu niður. Lækkun verðbólgu hlýtur að vera forgangsríkið nú um stundir. Takist að koma böndum á hana er Seðlabanki Íslands líklegri en ella til að lækka vexti.

Engum blöðum er um það að fletta að fjármagnskostnaður er að sliga mörg fyrirtæki þessa dagana sem oftar en ekki hafa þurft að grípa til uppsagna til að ná endum saman. Vaxtalækkun ætti samkvæmt því að ýta við hjólum atvinnulífsins og draga úr líkum á langvarandi atvinnuleysi og þar með greiðsluerfiðleikum heimila. Auk þess er vert að hafa í huga að um helmingur þjóðarinnar er yngri en 35 ára og því ættu margir að taka leiðréttingu á fasteignaverði fagnandi hendi. Næst þegar fyrirsagnir um lækkun húsnæðisverðs birtast á öldum ljósvakans er því ekki endilega tilefni til að örvænta eða ástæða til að grípa til aðgerða.

ÚTGÁFUFLAG: 365 – prentmiðlar RITSTJÓRAR: Björn Ingi Hrafnsson og Óli Kr. Ármannsson RITSTJÓRN: Hólmfríður Helga Sigurðardóttir, Ingimar Karl Helgason, Jón Aðalsteinn Bergsveinsson, Sindri Sindrason AUGLYSINGASTJÓRN: Jón Laufdal RITSTJÓRN OG AUGLYSINGAR: Skafthlíð 24, 105 Reykjavík AÐALSIÐI: 512 5000 SÍMBREF: 512 5301 NETFÓNG: ritstjorn@markadurinn.is og auglysingar@markadurinn.is VEFANG: visir.is UMBROT: 365 – prentmiðlar PRENTVINNLA: Ísafoldarprentsmiðja ehf. DREIFING: Pósthúsið ehf. dreifing@posthusid.is Markaðinum er dreift ókeypis með Fréttablaðinu á heimili á höfuðborgarsvæðinu, Suðurnesjum og Akureyri. Einnig er hægt að fá blaðið í völdum verslunum á landsbyggðinni. Markaðurinn áskilur sér rétt til að birta allt efni blaðsins í stafrænu formi og í gagnaböndum án endurgjalds.

YFIRBURÐIR Í ERLENDRI MYNT

Peningamarkaðssjóðir Glitnis í erlendri mynt hafa sýnt frábæra ávöxtun á árinu 2008 og hafa náð mun betri árangri en sambærilegir peningamarkaðssjóðir samkeppnisaðilanna. Við getum því óhikað mælt með því að þeir sem þurfa að ávaxta lausafé í erlendri mynt hugi að þessum fjárfestingakosti. Enginn kostnaður er við kaup og sölu í peningamarkaðssjóðunum okkar og inneign er ávallt laus til útborgunar samdægurs.

Peningamarkaðssjóður EUR*	Peningamarkaðssjóður EUR Ávöxtun síðustu 12 mán.	Peningamarkaðssjóður USD*	Peningamarkaðssjóður USD Ávöxtun síðustu 12 mán.
4,99%	Glitnir 4,99%	4,80%	Glitnir 4,80%
	Landsbankinn 4,15%		Landsbankinn 3,73%
	Kaupþing -0,23%		Kaupþing -0,88%

*Ávöxtun er reiknuð út frá gengi ofangreindra sjóða í Bloomberg fyrir tímabil 31. ágúst 2007 til 29. ágúst 2008 og er ávöxtun sýnd á ársgrundvelli. Peningamarkaðssjóðir Glitnis eru fjárfestingasjóðir samkvæmt lögum um verðbréfa- og fjárfestingasjóði nr. 30/2003. Rekstrarfélag sjóðanna er Glitnir Sjóðir hf. Athygli er vakin á því að fjárfestingasjóðir hafa rýrnir heimildir til fjárfestinga en verðbréfasjóðir, skv. lögum. Allar nánari upplýsingar um sjóðina og útbóðslýsingar þeirra má nálgast á www.glitnir.is/sjodir.

KYNNTU ÞÉR MÁLIÐ Á WWW.GLITNIR.IS/SJODIR
EÐA HJÁ EIGNASTÝRINGU GLITNIS Í SÍMA 440 4900

GLITNIR

Gler & Brautir

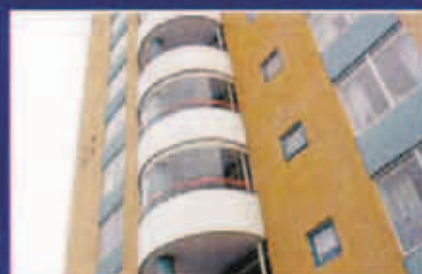
ÍSLENSK FRAMLEIÐSLA – 5 ÁRA ÁBYRGÐ

COVER

Svalalokanir & Sólstofur

Cover er póstalaust glerbrautarkerfi, sérhannað fyrir svalalokanir, sólstofur og önnur opin rými.

Cover glerbrautarkerfið er eina kerfið sem rennur á hjólum jafnstórum að ofan og neðan. Það útilokar glamur og stirðleika og getur ráðið við 12mm hert gler.

COVER öruggt og sterkt glerkerfi fyrir íslenskar aðstæður - 95% opnanlegt - Þrif einstaklega auðveld innan og utan - 98% lokun - PVC plastlistar milli glerja - Minna hitatap - Vandaður frágangur - Betri hljóðeinangrun, 10 db - Alltaf logn og hreinar svalir - Falleg hönnun - Nánast engin útlitsbreyting - Auðvelt og fljótlegt í uppsetningu - Íslensk framleiðsla - 5 ára ábyrgð

COVER handriðakerfið loksins á Íslandi!

COVER handriðakerfið er létt og einfalt í uppsetningu, ekki þörf á krana. Framleitt úr áli með innbrenndri húð, hægt að fá í hvaða lit sem er. Ekkert ryð, engin tæring. Passar beint við **COVER** glerkerfið. Traust og öruggt, þolir vindálag við íslenskar aðstæður.

Gler & Brautir

Gler & Brautir ehf. – Dalshraun 10 – 220 hafnarfjörður
Sími 517 1417 – Netfang: covercover.is – www.cover.is

BANKAHÓLFID

Skakkt skóverð veldur usla

Sænska hagstofan hefur birt endurskoðaðar verðbólgaölur fyrir júlí sem sýna að verðbólga var 0,3 prósentum lægri en áður var talið. Um leið voru verðbólgaölur fyrir maí og júní lækkaðar um 0,1 prósent.

Samkvæmt tilkynningu hagstofunnar er um leiðréttingu að ræða, því stofnunin hafði ofreiknað verðhækkunir á skófatnaði. Ranglega var áætlað að skótau hefði hækkað um 30 prósent frá áramótum, sem birtist sem 0,3 prósent hækking neysluverðs í júlí.

Ástæða vaxtahækkunarinnar?

Yfirmaður greiningardeildar SEB, Henrik Mitelman, segir í samtali við Dagens Industri að þessi mistök kunni að hafa ráðið úrslitum þegar sænski seðlabankinn ákvað að hækka stýrivexti sína í 4,75 prósent fyrr í mánuðinum og í blaðinu er þessum mistökum lýst sem hneyksli. Vaxtaráð seðlabankans var klofið í afstöðu sinni til vaxtahækkunar og vaxtahækkunin hefur mælst afar illa fyrir meðal sænskra bankamanna. Seðlabankinn hafði vænst þess að verðbólga yrði 4,3 prósent og þegar verðbólga mældist 4,4 prósent var það tekið til marks um að hún væri að fara úr böndunum. Hið sanna er að verðbólga var 4,1 prósent.

Þjóðhagötölur sænsku hagstofunnar eru yfirleitt taldar með þeim bestu í heimi og Svíar mjög framfarlega í gerð þjóðhagtalna.

Grill í haust?

Menn hafa ekki deilt um það hvenær sumarið endar og Vetur konungur tekur við. Gráa svæðið frá upphafi og endi hausts og vors hefur hins vegar lengi staðið í mönnum. Margra fréttar er að vænta þegar sól lækkar á lofti og farfluglarnir flognir til hlýrri staða í suðri. Í lok maí boðuðu stjórnir og eigendur verkfræðistofanna Línuhönnunar með Verkfræðistofu Suðurlands, Raf-tæknistofunnar og Verkfræðistofunnar Afls sameiningu undir nýju nafni með haustinu. Lítið bolar á því en kunnugir segja málið á réttu róli. Svo er bara vonandi – fyrir starfsmenn og maka – að verkfræðingar skilgreini haust ekki það tímabil ársins þegar kuldrinn bitur af krafti í helbláar kinnar – og blási til grillveislu.

4,25

er prósentustig óbreyttra stýrivaxta Seðlabanka Evrópu en hann kynnti ákvörðun sína undir lok síðustu viku.

6,1

prósents atvinnuleysi mældist í Bandaríkjunum í síðasta mánuði, samkvæmt nýjustu tölum vestanhafs.

500

þúsund Vaio-fartölvur hafa verið innkallaðar hjá Sony vegna meintrar ikeikihættu.

Office 1 Superstore

Úrval af skólavörum 60-80% afsláttur

Var eitthvað sem þú áttir eftir að versla fyrir skólann?

Office 1 Superstore

Skeifan 550-4110, Smáralind 550-4140, Hafnarfjörður 550-4120, Selfoss 550-4190, Vestmannaeyjar 550-4180, Egilsstaðir 550-4160, Akureyri 550-4150, Ísafjörður 550-4170

Hvers vegna PwC?

*connectedthinking

Þekkingarfyrtæki í fremstu röð á Íslandi og leiðandi á alþjóðavettvangi.

● Endurskoðun ● Fyrirtækjaráðgjöf ● Skatta- og lögfræðiráðgjöf

Reykjavík - Akureyri - Húsavík - Selfoss - Reykjanesbær www.pwc.com/is

PRICEWATERHOUSECOOPERS